

ha a jövőben úgy a kéziratot, mint a nyomtatott könyvanyag úgy határozatnék meg, hogy az a kiállítási katalógus adatai alapján a tulajdonosnál később is megtalálható legyen. Ezért a kéziratoknál feljegyzendő volna okvetlenül a tulajdonos könyvtár könyvtári jelzete. Önyomtatványoknál a könyvtári jelzeten kívül HAINRA, vagy ha nála ismeretlen, akkor erre a tényre kell utalni. A Régi Magyar Könyvtár vagy Hungarica anyagnál megint csak SZABÓ Károly vagy APPONYI Sándor megfelelő helyeit kell említeni természetesen a könyvtári jelzet mellett. A kiállítási katalógus mai leírási módszere mellett ugyanis az a helyzet, hogy ha valaki a katalógus alapján akarna megkeresni egy kiállított könyvet vagy kéziratot, akkor ez a megfelelő bibliografikus utalás hijján sok nehézségbe ütközik, sőt bizonyos fokig bizonytalan is lehet a megállapítás.

Épen ezeknek a kiállításoknak kétségtelen tudományos jelentősége mondatta el ezeket velünk, mert mindenképen kívánatos, hogy a kiállítások tudományos eredményeit megőrző és nyilvántartó katalógusok a bibliográfia tudományos követelményeinek megfelelő alakban lássanak napvilágot.

TÓTH LÁSZLÓ.

Godet, Marcel et Vorstius, Joris: *Index bibliographicus.* Catalogue international des bibliographies courantes. Deuxième édition mise à jour et considérablement augmentée, publiée par Berlin-Leipzig, 1931. Walter de Gruyter et Co., XXIII, 420 l. 8. r. Ára 15 Márka.

A Nemzetek Szövetsége mellett fennálló, a szellemi összműködés nemzetközi intézete Párisban, az élő bibliográfiák összesített lajstromának új kötetét most jelentette meg. A francia és német kettős címmel ellátott *Index bibliographicus* immár a második kiadása e fontos műnek, mely 1925-ben látott először napvilágot. Az első kiadás tapasztalatainak figyelembevételével összeállítandó új *Index* munkájának vezetését a külföldi bibliográfiai folyóíráások dolgában leggazdagabb intézetben a berlini Staatsbibliothekban végezték, a kiváló szakférfiú Joris VORSTIUS ottani könyvtárnoknak és Marcel GODET a berni Bibliothéque Nationale Suisse igazgatójának vezetése mellett. Miután élő bibliográfiát kívántak nyújtani, felvették az önálló bibliográfiai folyóiratokat, továbbá a folyóiratokban rendszeresen megjelenő könyvészetet (címjegyzékeket) s azokat az ismeretű bibliográfiákat, melyek kritikai lapok rendszeres rovataiként jelentek meg. A második kiadású *Index* a következő újításokat vezette be:

A szerző és a folyóirat szerkesztőjének neve, a kiadvány nagysága rételzés helyett magasság centiméterekben, a megjelenés éve és a bibliográfia által felölelt anyag megjelenési éve. Csillaggal jelölik a kizárólag bibliográfiai folyóiratokat, kereszttel pedig azokat a külföldi folyóiratokat, melyeknek adatait a berlini könyvtárból merítették. Ami pedig e nagy anyag áttekinthető beosztását illeti, ezt a legújabb (1927—29-es) párisi felolgozású tizedes rendszer szerint végezték. Az *Index* 37 állam s ill. intézmény közreműködésével készült el. E kiadás, annak dacára, hogy több száz kevésbé fontos folyóiratot kihagytak a felsorolásból, 1914 címet tartalmaz az első kiadás 912 címével szemben. A magyar anyagot a mi Bibliográfiai Központunk szolgáltatta, ami annak pontosságáért kezeskedik. Nemcsak a legszorosabb értelemben vett bibliografus forgathatja nagy haszonnal ezt az *Indexet*, nemcsak bármely tudomány szak művelője, hanem a kultúra minden barátja is, mert sok tanulságot meríthet abból, ha látja, hogy kik, mit és hogyan dolgoznak és észlelheti, hogy kiket, hol és mekkora mulasztások terhelnek. I. K.

Internationaler Jahresbericht der Bibliographie. Herausgegeben von Joris VORSTIUS. Erster Jahrgang. 1930. Leipzig. Otto Harrassowitz. 1931. VII+56 l. 8°.

VORSTIUS, akinek egy cikkét folyóiratunk is közölte már, igen jelentős munkása a nemzetközi könyvészeti irodalomnak, 1927 óta évről-évre az ő összeállításában jelennek meg a közismert *Internationale Bibliographie des Buch- und Bibliothekswesens mit besonderer Berücksichtigung der Bibliographie* kötetei is, amelyek értékes és nélkülözhetetlen kiegészítői az új vállalkozásnak, az előttünk fekvő *Internationaler Jahresbericht der Bibliographienak*.

Az új vállalkozás tulajdonképpen felelevenített folytatása kíván lenni az 1898—1903 között megjelent *Bibliographia bibliographica*nak, amelyet a bruxellesi Nemzetközi Bibliográfiai Intézet adott ki. Az 1930 augusztusi zürichi kongresszuson ismét felmerült egy *Annuaire bibliographique* kiadásának szükségessége, amely évi jelentés gyanánt számolna be a bibliográfia haladásáról. Ennek az általánosan érzett szükségnek akar megfelelni VORSTIUS *Jahresberichtje*. VORSTIUS ezt a vállalkozást már régebben előkészítette. Erre vall az, hogy 1929-re vonatkozóan már közzéadott egy hasonló jelentést, az *Archiv für Bibliographie, Buch- und Bibliothekswesen* III. évfolyamában (99—124. lapok), amely 1930 februárjában zárattott le s így a most önállóan megjelent *Jahresbericht* közvetlen